

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΕΡΓΑΣ ΦΟΝ ΓΚΕΜΠΧΑΡΤ

ΜΙΑ ΓΡΗΘΑ ΠΕΘΑΙΝΕΙ...

ΑΧΑ κοιμάμαι τώρα — ή δεν κοιμάμαι; Πρέ-
πει να ρωτήσω τον γιατρό όταν θάβω. Για ό-
τι πρέπει να ρωτάω τώρα τον γιατρό. Κι' α-
υτός μου απαντάει πάντα πως ή άρρωστέρα μου
δεν είνε σοβαρή και πως ή ένέσεις που μου κά-
νει είνε μόνο δυναμωτικές, για να μπορέσω να
κοιμηθώ και να ανακτήσω τις δυνάμεις μου.
Δεν μπορώ να πολυσκεφτώ γι' αυτό τό ζήτημα,
γιατί ή πρέξι μου αδυνάτισε τώρα τελευταία
τρομερά. 'Αλλά τόν πιστεύω πάντα τον γιατρό
μου σ' έτι υψύ λέει.

Γιατί τό μόν τον πιστεύω; Γιατί θά μούθε-
γε ψέμματα; 'Όταν πέθανε ό άντρας μου, ά-
κόμα και τότε μου είχε πει την αλήθεια. 'Όλα
γίνανε και τώρα όπως τό είχε προβλέψει αυτός.
Λιστόνομαι πόνους, όπως τό είχε πει από πρίν,
κι' ό πυρετός έπεσε, όπως επίσης τότε πει
αυτός.

Δέν μπορώ να σκέπτομαι πειά. Είμαι τόσο
κουρασμένη! Θέλω να κοιμηθώ. 'Η τοιάχινον άς έρθε έκείνο που
μοιάζει με ύπνο. 'Ισως κάποτε, αργότερα, να γίνο πάσι καλά. 'Ισως
να μπορέσω να ξανασηκωθώ και ν' άρχίσω να περπατώ μέσα στην
κάμαρά μου... 'Αλλά καλύτερα άς μόν τό σκέπτομαι αυτά... Μου
φρόνονν ζάλη...

Τά μάτια μου άνοιγονν με κόπο. Κοιτά
στο κρεβάτι μου κάθεται
τώρα μια σιλουέττα με άσπρο σακάκι. 'Η
του 'Όττο, και έχει και την άλυσίδα του
ρολογιού που φοράει ό 'Όττο. 'Ονειρο-
νια λοιπόν ακόμα; 'Ο 'Όττο δέν είν' έδώ
— ή μήπως είνε αλήθεια αυτός; Πρέπει
να δω ψηλότερα — τό πρόσωπό του.

Ναί, είνε ό 'Όττο! Και μου δίνει τό χέ-
ρι του κι' έχει βραχνή φωνή, όπως όταν
έκάντιςε πολύ:

— Καλημέρα, μητέρα! Είχα κάποια δου-
λειά από δω και σκέπτηκα, άς πάω να δω
τή μητέρα...

'Ηδω, λέει, να με δη! Χι... βέβαια...
'Αφού είχε δουλέια από δω... Τι άσπείο!
Μά έγώ δέν γελίεμαι έτσι εύκολα... Κάτι
έτσιατο συμβαίνει για νάβω ή 'Όττο...
Δέν ήρθε όταν πέθανε ό πατέρας του...
Θά μπορούσε νάβω όστοςο... Θά τόν
δεχόνομν... Δέν θημάια πειά... Μά εί-
χαμε κάποια διαφορά μαζί... Για νά ρθή
λοιπόν σήμερα έδώ, θά πη... θά πη πως
θά πεθάνω... Θά πεθάνω;... Θά ρωτήσω
τον γιατρό μου. 'Ο γιατρός θάβω στις
δέκα.

— Είνε δέκα ή ώρα, 'Όττο;
— 'Όχι, μητερούλα, τώρα είνε έξη, είνε
άπόγευμα, σε λίγο θά βραδιάση.
Σε λίγο θά βραδιάση; Μά όχι, έγώ βλέ-
πω ακόμα τόσο καλά.
— Τι γίνετια ή γυναίκα σου. 'Όττο;
— 'Α, εύχαριστώ, μητερούλα, μόν κοι-
ράζεσαι για να μου μιλάς. 'Η Μίνα σου
στέλνει πολλούς χαρτεσιμούς. Είχε κρυά-
σει κι' αυτή τώρα τελευταία για καλά.
'Αλλά τώρα της πέρασε.

— Και τά παιδιά;
— Είνε όλα καλά, ποιά καλά. 'Ηθέλες
να πής τίποτε άλλο, μητερούλα;
— 'Όχι, όχι. 'Εστράμαξες που με είδες
έτσι, μικρούλη μου;
— Νά τρομάξω; Μά όχι, να... 'Ημου-
να προτοιμασμένους, ή 'Ελσα μάζ έγραφε κάθε μέρα για την κατά-
στασι σου.

— 'Ότε έτσι; Αυτό δέν τό ήξερα. Τά παιδιά μου ξέρονν και τά δυό
πως είμαι ποιά βαρεία άρρωστη. Κι' ό γιατρός δέν μου λέει τίποτα.
'Ισως να γελίεια κι' ό γιατρός. Θάβρεπε όμως να δη πόσο αδύνα-
η είμαι... Μου φαίνετια έτι... έτι πλησιάζει ό αμόνος ύπνος... έτι
κάτι δέν είνε πειά εν τάξει.

— Πονιάς, μητερούλα;
'Ο 'Όττο έχει μάν έφρασι όπως όταν ήταν μικρός κι' ήθελε να
μου κρήνη κάτι... Ναί... ναί, κάτι μου κρύβει... 'Ότε είμαι βα-
ρεία άρρωστη; Θά πεθάνω!... 'Όχι, όχι, δέν είνε δυνατό...

Τώρα θά κλείσω τά μάτια μου. Αυτός είνε ό καλύτερος τρόπος για
να είμαι ευλαμένη άπ' όλους τους. 'Ετσι δέν θά καταλαβαίνονν τί-
ποτα, δέν θά φαντάζοντια τίποτα... Είμαι έβδομητά χρόνον... Κι'
άυτός δέν είνε σα κεφατέ ποτέ ως τώρα τόν θάνατο. Μιά φορά όμως
θάβω κι' αυτός — γιατί όχι τώρα; Πολλοί πεθάνονν ποιά νοσίτερα.
Είμαι τόσο κουρασμένη!... Τόσο κουρασμένη!...

Μπήξε κανείς μέσα στο δωμάτιο; 'Η 'Ελσα; Είνε τό βήμα της

'Ελσα. Δέν άνοίγω τά μάτια μου, μου είνε ποιά δύσκολο. Καταλα-
βαίνω όστοςό τό βήμα της 'Ελσα, ακόμα κι' όταν περπατάει στα γύ-
για. Μά γιατί περπατάει στα γύγια; Δέν είνε έδώ κανένας έτοιμοθά-
νατος!

Δέν θέλονν να μου τό πουν. 'Ο γιατρός λέει κι' αυτός ψέμματα. 'Ο
άγαπητός γιατρός μου με τη βαρεία και ήσυχη φωνή του, λέει ψέμ-
ματα! Δέν πρέπει όμως να συγκινομήμαι, γιατί αυτό έμποδίζει τη θε-
ραπεία... 'Ότε πιστεύονν λοιπόν, αλήθεια, πως θά ξαναγίνω καλά;

'Όταν έχει κανείς θέληση, μπορεί να κάνει πολλά πράγματα. 'Αν
πάρω στ' αλήθεια την άποφάσι να σηκωθώ, να κατεβώ άπ' τό κρεβ-
δάτι, ναί, θά γίνο άμέσως καλά... 'Αχ, πως πονώ! 'Ο ιδρώτας...
'Η άγωνία... 'Η 'Ελσα κινούτζει με τό μαντήλι τό μέτωπό μου...
Είμαι τόσο αδύνατη!...

Ναί, έτσι είνε καλύτερα. Τώρα δέν έχω πειά ανάγκη από τίποτε.
Κρατώ πάντα κλειστά τά μάτια μου, είμαι πειά μόνη, δλομόναχη στον
κόσμο. 'Εκείνος που τού λένε όλοι ψέμματα, είνε δλομόναχος στον
κόσμο...

Θά πεθάνω, τό ξέρω. Γιατί όμως άργεί νάβω ή θάνατος; Κι' ή
'Ελσα;... 'Η 'Ελσα δέν βρήκε ακόμα άντρα, έπειτα από κείνον τόν
άτιμο έρωτά της... Θαρρούν πως δέν τό ξέρω... 'Ότι δέν ξέρω τί-
ποτα... Δέν υπομάρζοντια αυτοί πως βρήκα μια μέρα τό άποκαλυπτι-
κό έκείνο γράμμα...

Τί θ' απογίνή ή 'Ελσα; Τά παιδιά του 'Όττο έφρασε νάβωθον έδώ
στις διακοπές. Τι κάνουν εκεί πέρα;... 'Εφτασαν τάχα ή διακοπές ή
όχι; Θά ρωτήσω αργότερα τόν 'Όττο γι' αυτό. Πρώτα πρέπει να κα-
νοννισω αυτό... τό σπουδαίότερο... Τι ήταν, αλήθεια, αυτό ποιάβηλα
να κανονισώ;... 'Αχ, είμαι τόσο κουρα-
σμένη!... Τόσο κουρασμένη. Ξεέ μου!...

'Αν ήξερα τί με περιμένει τώρα! Τε-
λειώνονν άραγε όλα με τόν θάνατο, ή άρ-
χίζει κάτι καινούργιο;... Μιά άγωνία με
κρυβεί γι' αυτό. 'Από τότε που ήμουν μι-
κρή, μια άγωνία με κρυβεί πρίν άπ' τόν
ύπνο... πρίν άπ' τόν θάνατο... 'Όχι, δέν
μπορώ να υποφέρω την άγωνία αυτή! Θέ-
λω ν' άνοίξω τά μάτια μου! Θέλω να δω
φώς!

— Λοιπόν, μητερούλα, κοιμήθηκες λιγά-
κι; Ποιά καλά. 'Ο ύπνος είνε τό καλύ-
τερο που έχεις να κάνης.

— Ναί, ναί, τό καλύτερο. 'Όττο, τό σί-
τι πρέπει να τό ξενονιάσετε άμέσως, αφού
έχετε τό άλλο στο Χάλς... Και την 'Ελ-
σα;... Θά την πάρης μαζί σου την 'Ελσα;
— Μά, μητερούλα, τί φοβερά πράγματα
είνε αυτά που λές τώρα; Δέν υπάρχει λό-
γος να μιλάμε για τέτοια πράγματα. 'Ο-
τον θάνατι καρός, να τό ξέρης, μπορεί
να υπολογίσης σ' έμένα και στή Μίνα γι'
αυτό...

— Και τά παιδιά τί θά κάνουν στις δια-
κοπές;
— Θά φροντίσουμε έμεις για όλα, μη-
τερούλα, θά φροντίσουμε έμεις...

— Ναί, ναί, τό ξέρω, εσύ είσαι άξιος...
Μόνό λίγο παχύς είσαι. 'Όττο, πρέπει να
αδυνατίσης λιγάκι, δέν είσαι καλός με τό-
ση κοιλιά.

— Ναί, μητερούλα, έχεις δίκιο.
— Νά, βλέπεις, τώρα μιλάς σαν να βρι-
σκεσαι κοντά στο κρεβάτι ένός έτοιμοθά-
νατου. Μην προσπαθείς να πής πάσι ψέμ-
ματα. Θέλω να ψάλλω για μένα ό πατά-
Κλίγκλερ, όχι ό άλλος... 'Ακούτε;

— Μά, μητερούλα...
— Της πλίστρας της είχα τάξει πως θά
της έδινα τά πιστάκια του γλυκού, της τό είχα πει όσεδόν στ' άστεία,
άλλά τώρα θέλω να κρατήσω την υπόσχεσι μου, για να νά μη λήη...

— Μή μιλάς τόσο πολύ, μητερούλα. Τώρα θά σου κιάνονν την έ-
ννεσι και θά ξανακοιμηθής λιγάκι, κι' έπειτα θά τό βλέπης όλα διαφο-
ρετικιά. Σε όχτιό μέρες θά μπορέσης να σηκωθής, και τότε θά γελιάς
μνη σου για όλα τά λόγια... Νά, βλέπεις, ή 'Ελσα βγαίνει έξω
άπ' την κάμαρα, γιατί δέν μπορεί ν' άκούη αυτά τά λόγια. Κλαίει...

— Ναί, και τού μικρού Πέτερ να τού πάρετι δάσκαλο, για να τού
κάνη ιδιωτερο μάθημα, άν δέν πάει καλά στα μαθηματικά. Τά παιδιά
δέν πρέπει να τό δέρονν χωρίς λόγο. Και στή Μίνα... ναί, πές της
χαρτεσιμάτια από μένα... Της είχα φερθεί με μεγάλη ασητηρότητα,
άλλά είνε καλή γυναίκα για σένα, τό είδα...

— Ναί, μητέρα...
— 'Όταν θά δης πως έφτασε ή στιγμή, καταλαβαίνεις, ή στιγμή τού
θάνατου, πιάσε με άπ' τό χέρι, δόξομου υπόσχεσι πως θά με πιάσης...
'Εγώ σ' έφερα στον κόσμο. Θέλω να τό κάνης...

— Ναί, μητέρα.
— 'Ο θάνατος είνε τόσο δύσκολος!... 'Αχ, αυτή ή άγωνία!...

ΞΙΤΧΟΙ
ΕΛΕΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΪΔΥΛΙΑ
Τι έχεις άγέρι μού' στα δάση
Κι' άναστενάξεις θλιβερά;
— Τά μαθμένα κλαίω λουλούδια
Πού μου μωράννν τά φτερά.
Γιατί νεράκι στην κοιλιά
Θλιμμένα τραγουδάς σκοπό;
— Κλαίω τη χαμένη πρσιανίδα
Πάτρεχα μέσα χαριστό.
Γιατί, γιατί, τρέλλο πουλάκι,
Τώρα με πόνο κελαιόεις;
— Κλαίω της άνοιξης τό κάλλη
Που πέσανν από τη γής.
Τι έχεις και σού κι' άναστενάξεις,
Πικρή κι' άγέλαση καρδιά;
— Κλαίω της άγάπης την ελπίδα
Που μόφρνε παντοτεινά!
Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

της έδινα τά πιστάκια του γλυκού, της τό είχα πει όσεδόν στ' άστεία,
άλλά τώρα θέλω να κρατήσω την υπόσχεσι μου, για να νά μη λήη...
— Μή μιλάς τόσο πολύ, μητερούλα. Τώρα θά σου κιάνονν την έ-
ννεσι και θά ξανακοιμηθής λιγάκι, κι' έπειτα θά τό βλέπης όλα διαφο-
ρετικιά. Σε όχτιό μέρες θά μπορέσης να σηκωθής, και τότε θά γελιάς
μνη σου για όλα τά λόγια... Νά, βλέπεις, ή 'Ελσα βγαίνει έξω
άπ' την κάμαρα, γιατί δέν μπορεί ν' άκούη αυτά τά λόγια. Κλαίει...
— Ναί, και τού μικρού Πέτερ να τού πάρετι δάσκαλο, για να τού
κάνη ιδιωτερο μάθημα, άν δέν πάει καλά στα μαθηματικά. Τά παιδιά
δέν πρέπει να τό δέρονν χωρίς λόγο. Και στή Μίνα... ναί, πές της
χαρτεσιμάτια από μένα... Της είχα φερθεί με μεγάλη ασητηρότητα,
άλλά είνε καλή γυναίκα για σένα, τό είδα...
— Ναί, μητέρα...
— 'Όταν θά δης πως έφτασε ή στιγμή, καταλαβαίνεις, ή στιγμή τού
θάνατου, πιάσε με άπ' τό χέρι, δόξομου υπόσχεσι πως θά με πιάσης...
'Εγώ σ' έφερα στον κόσμο. Θέλω να τό κάνης...
— Ναί, μητέρα.
— 'Ο θάνατος είνε τόσο δύσκολος!... 'Αχ, αυτή ή άγωνία!...

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΝΤΕ ΡΙΣΕΛΙΕ

ΚΑ'

ΙΔΑΜΕ στο προηγούμενο φύλλο, πώς ο βασιλεύς Λουδοβίκος ΙΕ', μετανοημένος γιατί είχε απομακρύνει από κοντά του την εδνομένη του μαρζοσία ντέ Λά Τουρνέλ, πήγε ένα βράδυ και την επισκέφθηκε ξαφνικά στο μέγαρό της.

Μολονότι δέ αυτή, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Ρισελιέ, τον υποδέχτηκε ψυχρά, ο Γάλλος μονάρχης, που τον είχε κυριεύσει ολο το παλμό του πάθος, την ζήτησε να ξαναγυρίσει κοντά του στην Αδλή.

Η μαρζοσία, εξασολουθώντας να παίξει το παιγνίδι της, του απάντησε, ότι για να γυρίσει στην Αδλή, έπρεπε πρώτα να εξορίσει και να φυλακίσει όλους τους έχθρους της, αυτούς δηλαδή που τον είχαν ξαναγαργάσει να την απομακρύνει από κοντά του.

Ο Λουδοβίκος την ζήτησε να τους συγχωρήσει, μα εκείνη ήταν άνοσηλητη. Τότε άρχισε έν' άναστασιθή ή έκκλησία και τέλος συνεφώνησαν να εξοριστούν άπ' τις Βερσαλλίες οι δούκες Λά Ροσφοϊάν, ντέ Μπουγιόν, ντέ Φλερύ, ντέ Σατιγιόν, καθώς κι' ο κ. Φιτζ Σάμι, ο μεγαλύτερος έχθρός της. Ένας άλλος μεγάλος και τρομερός έχθρός της, ο Μορετά, ο οποίος ήταν ο άναυτικατάστατος μισοπισοσύμβουλος του βασιλέως, θά ταπεινωότανε μόνο, ηγγαιώντας να κάνει μιά έπισκεψη στη μαρζοσία.

Πράγματι, ο βασιλεύς έπέβαλε στο σύμβουλό του να επισκεφθή την είνουσιμένη του, μα όταν ο Μορετά έφτασε στο σπίτι της, τη βρήκε στο κρεβάτι, κροολογημένη από πυρετό.

— Κυρία, της είπε καταντροισασμένος, ο βασιλεύς με στέλνει να σάς πώ, ότι αυτός δέν είχε καμιά γνώση των όσων οι αδελφοί του, έχοντας έπι κεφαλής τους τον υποφαινόμενο, μηχανεύτηκαν εναντίον σας, κατά τη διάρκεια της άρρώστιας του στο Μέτς. Τρέφει πάντοτε για σάς τα ίδια αισθήματα και την ίδια εκτίμησι και σάς παρακαλεί να ξαναγυρίσετε στην Αδλή, για να πάρετε πάλι σ' αυτή τη θέση σας...

Τότε ή φιλόδοξη μαρζοσία, κατενουσιασμένη που είχε ταπεινώσει έτσι τον άμειλικτο έχθρό της, άνασπρόθηκε στο κρεβάτι της και του απάντησε με περιφρόνια :

— "Ήμουν πάντοτε βεβαία, κύριε, ότι ο Μεγαλειότατος άγνοούσε όσα έξήραναν οι έχθροί μου εναντίον μου. Γι' αυτό κι' εγώ δέν έπαγα ποτέ να τρέφο προς τη Μεγαλειότητά του την μεγαλειότερη άφοσίωσι και σεβασμό. Αντάμα πολύ πού δέν είμαι εις θέσιν αδριο κόλας να ορθώ να εύχαριστήσω τον βασιλέα, μα θα ορθώ το έρχόμενο Σάββατο, όποτε θά είμαι καλά.

Ο Μορετά άναγκάστηκε τότε να της φιλήση το χέρι και ν' άποσυρθή.

Μά, παρά την πρόβλεψη της μαρζοσίας, ότι ως το Σάββατο θά γινόταν καλά, το κροολογημά της έπιδεινόθηκε ξαφνικά κι' ή κατάσταση της χειροτέρευε.

Οι έχθροί της και πρό πάντων οι βασιλικοί πρίγκηπες, άναθάγησαν τότε, έλπίζοντας ότι ο θάνατός της δέν θ' άργούσε να έέλθη. Άνυθότες, ο βασιλεύς ήταν καταλυπημένος και δέν έκανε τίποτε άλλο, παρά να στέλνει σε κάθε στιγμή τους αδελφούς του στο μέγαρό της και να ζητά νεία για την κατάστασί της.

Μά καιμιά βελτίωσις δέν έπερχόταν. Ο πυρετός δέν άφανε τη μαρζοσία ούτε στιγμή, παραληρούσε άδιάκοπα κι' είχε χάσει τη συνείδηση της πραγματικότητος.

Στις σπάνιες στιγμές που άνακοτθεσε τη διανοητική της διαύγεια, ή ντέ Λά Τουρνέλ έξεδήλωνε την έπιθυμία της να έξομολογηθή. "Ήθελε κι' αυτή, όπως συνέβη με τον βασιλέα στο Μέτς, έπειτ' από μιά ζωή άμαρτωλή, να πεθάνη χριστιανικά. Προσάκλεσε κοντά της την αδελφή της και προκατόχό της στην καρδιά του βασιλέως, κόμισσα ντέ Μαιγώ, ή όποια ζούσε τώρα άποτρανημένη σάν άγία και με δάκρυα στα μάτια, την ζήτησε να τη συγχωρήσει για το κακό που της είχε προξενήσει.

Της έκαναν, κατά τη συνήθεια της εποχής, έννεά φορές άραιμάξεις, μα του κάκου. Η κατάσταση της χειροτέρευε διαρκώς και το τέλος της πλησίαζε πεία. Όταν ο πατήρ Σεγκρά την έξομολόγησε και της συνέστησε να επικαλοσθή τη Θεοτόκο, εκείνη του έλε :

— Σί δέη μου τη ζωή είχα επάνω μου την εύνοια της και πάντα της έξηγάσσα δινώ χάρες. Έν πρώτους να μην πεθάνω χωρίς να δεχτώ τη Θεία Μετάληψη κι' έπειτα να πεθάνω σε μιά από τις ημέρες των έορτών της.

Η δυν αυτές χάρες της παραχωρήθηκαν πράγματι. Μετάλαβε λίγες στιγμές πρό του θανάτου της και πέθανε στις 8 Δεκεμβρίου, έπέτο της Άσπίλου Σούληφρεως της Θεοτόκου.

Κατηγόρησαν τότε το Μορετά, ότι την είχε δηλητηριάσει. Μά ο κόμισς ντέ Καυλίς, διαφεύδοντας την κατηγορία αυτή, έλε :

— Αυτός δηλητηριαστές ή... Ένε άνίκανος να κάνει έγκλημα, όπως έπίσης εν' άνίκανος να κάνει καλό.

Ο Ρισελιέ, ο όποιος είχε παρακολουθήσει την άγωνία της είνουσιμένης από το βάθος του φρεσίδου του στο Μαργκετόκ, τρομοκρατήθηκε, μαθαίνοντας το θάνατό της. Φοβόταν μήπως ο βασιλεύς πάρει στο παλάτι τα χαρτιά της μαρζοσίας — όπως είχε κάνει όταν πέθανε ή πρώτη του είνουσιμένη, δούκισσα ντέ Βεντιμύλ — κι' άνακαλίγει σ' αυτά τις έπιστολές που της έστέλανε, δίνοντας της συμβουλές για τη συμπεριφορά της απέναντί του.

Μά, ειςτυχώς για τον ήρωά μας, ο βασιλεύς δέν διέπραξε αυτή την άδικαίρσία. Όταν ο Ρισελιέ καθήσυχασε από την άγωνία του αυτή, έλε με άνακούφιση :

— Νόμιζα πώς είχα πηγεί, ενώ το νερό δέν είχε φτάσει παρά μόνο ως τους άστραγάλους μου.

Όταν, έπειτ' από λίγες ημέρες ξαναπαρουσιάστηκε στις Βερσαλλίες, ο βασιλεύς τον έδέχτηκε με τις πιο μεγάλες φιλικές εκδηλώσεις, πράγμα που έκανε τους έχθρους του να σκάσουν άπ' το κακό τους.

Τώρα όμως ο Λουδοβίκος ΙΕ' είχε μείνει πεία χωρίς είνουσιμένη κι' αισθανόταν άπαραίτητη την άνάγκη να βοη κάποια, για ν' άντιμισσησθή την πεθαιμένη μαρζοσία ντέ Λά Τουρνέλ. Έστρεψε λοιπόν τα βλέματά του προς τη μικρότερη αδελφή της, μαρζοσία ντέ Φλαβακούη, που ήταν ή μόνη άπ' τις πέντε αδελφές, με την όποια δέν είχε συνάψει έρωτικές σχέσεις.

Χωρίς να χάνη καιρό τότε, ανέθεσε στο Ρισελιέ, ο όποιος του είχε φανερί τόσο χρήσιμος στις προηγούμενες περιπτώσεις, να κανονίση τα πράγματα. Ο ήρωας μας, πρόθυμος πάντοτε να εύχαριστή στο κάθε τι τον βασιλέα, πήγε και βρήκε τη Φλαβακούη και της μίλησε με τρόπο για το καινούργιο άσθημα του Λουδοβίκου ΙΕ'.

Μά εκείνη τον δέχτηκε πολύ άσχημα. Η μαρζοσία ντέ Φλαβακούη ήταν ίσως ή μόνη γυναίκα της Αδλής που προτιμούσε το σύζυγό της και την άρετή της από τις τιμές και την άτιμία ενός βασιλικού έρωτος.

Ο Ρισελιέ, για να τη δολέσσει, της μίλησε για τα πλούτη και για τους τίτλους που θ' άποκοτθεσε άν γινόταν βασιλική είνουσιμένη. Μά του κάκου. Έκείνη έμεινε άπαθής κι' άδιάφορη στα έπιχειρήματά του. Στο τέλος μάλιστα, κουνώντας το κεφάλι της, του έλε :

— Άλ' όλ' αυτά που μου λέτε, προτιμώ την εκτίμησι των συγχρόνων μου...

Έντομεταξύ, ο πόλεμος εναντίον των Αυστριακών και των σιμμάχων των Γουανών και Άγγλων είχε ξαναρχίσει στη Φλάντρα κι' ο Λουδοβίκος ΙΕ' πήγε στο πεδίο των έπιχειρήσεων, θέλοντας να κερδίση πολεμικές δάφνες.

Οι Γάλλοι, των όποιων άρχιστροάτηγος ήταν ο περίφημος Μανρίκος της Σαξονίας, σημείωσαν άλλεπάλληλες έπιτυχίες στις Κάτω Χώρες. Όστόσο, οι έχθροί τους δέν έννοοισαν να συνθηκολογήσουν...

Και τα στρατεύματα των δύο αντιπάλων είχαν παρατασθεί στο Φοντενουά, για να δώσουν εκεί την άποφασιστική μάχη.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Η συνέχεια.

